

OKRETNI PREKIDAČ (ŠKARE-KAMEN-PAPIR)

Radni zadatak za 60. natjecanje mladih tehničara-školska razina

VIII. razred

Područje: Elektrotehnika

RADNA LISTA

Opis zadatka:

Zadatak vam je izraditi model okretnog prekidača s tri radna položaja. Okretanjem ručice prekidača uključuju se signalne svjetleće diode. Model se rabi za dječju igru ŠKARE-KAMEN-PAPIR. Svaki igrač ima svoj model i pomoću okretnog prekidača namješta željeno stanje. Zelena svjetleća dioda predstavlja položaj „škare“, crvena položaj „kamen“ a žuta položaj „papir“.

Pri radu ćete rabiti alat za obradu drva, metala i elektroinstalacijski alat, te pribor za ocrtavanje na drvu i metalu.

SREDSTVA ZA RAD	
Materijal	Pribor i alat
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pocičani čelični lim debljine 0,5-0,6 mm ▪ PP čep za kanalizacijsku cijev Ø 110 mm ▪ Matični vijci s ravnom i upuštenom glavom, M4 ▪ Matice M4 ▪ Podloške za maticu M4 ▪ Izolirani bakreni vodič punog presjeka 0,6 mm ▪ Svjetleće diode Ø 5 mm i otpornici 100 Ω ▪ Kućište za dugmastu bateriju 20 mm i dugmasta baterija CR2032-3V	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Električna bušilica i svrdla za metal Ø 4,5 mm i Ø 5 mm ▪ Podloga za bušenje, čekić i točkalom, ▪ Pribor za tehničko crtanje i pisanje ,crtača igla i šilo ▪ Vodootporni flomaster 0,5 mm-crni ▪ Trenutno ljepilo-malo ▪ Odvijači plosnati (0,4 x 2,5 i 1 x 5,5) i križni ▪ Šiljasta kombinirana plosnata ili poluokrugla kliješta i okrugla kliješta ▪ Viličasti ključ OK7 ▪ Kliješta i nožić za skidanje izolacije ▪ Produžni kabel, dovoljno jedno spojno mjesto ▪ Lemilo 20-40 W i pribor za lemljenje ▪ Zaštitne rukavice i naočale

Tijek izvođenja vježbe:

1. Pripremanje dokumentacije
2. Pripremanje radnog mjesta, pribora i alata
3. Mjerenje i ocrtavanje na podlozi
4. Mjerenje i ocrtavanje na limu
5. Označavanje šilom mjesta provrta na podlozi i točkalom na limu
6. Bušenje provrta na podlozi i čeličnom limu
7. Priprema vodiča za spajanje (skidanje izolacije i izrada omći na krajevima)
8. Spajanje elemenata sklopa u cjelinu
9. Provjera ispravnosti uratka

Mjere zaštite na radu:

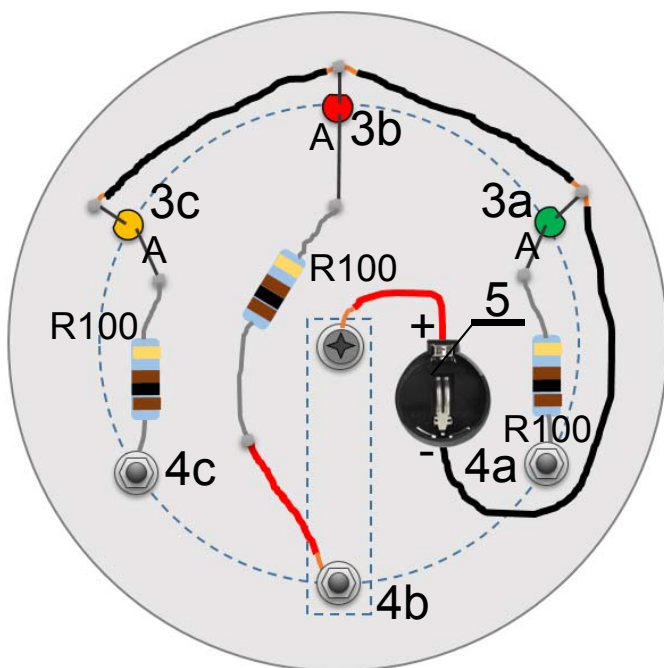
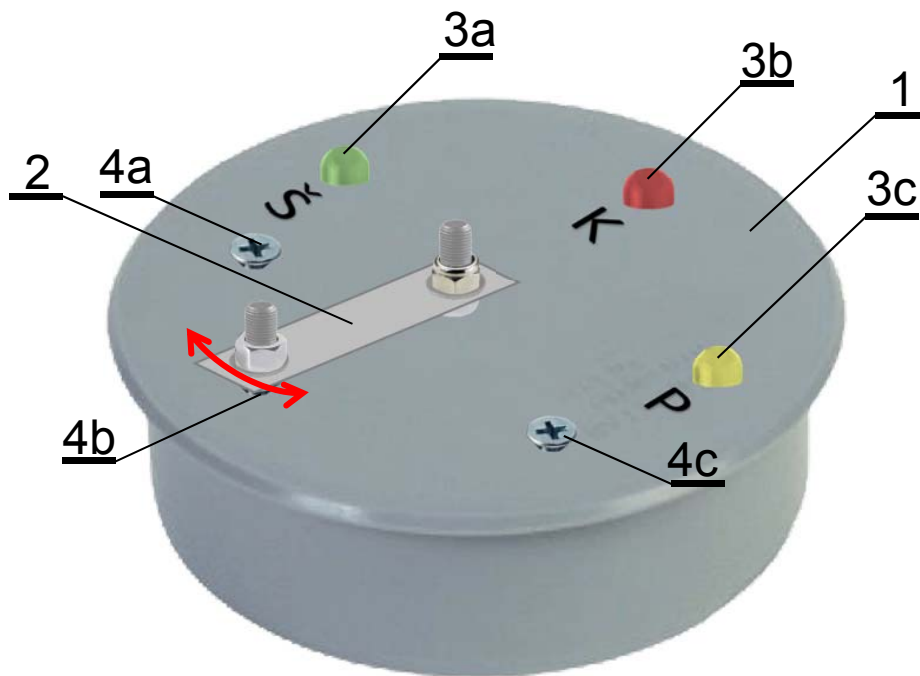
Prilikom obrade pozicija izrađenih od lima postoji opasnost od ozljeđivanja. Pri izradi radnog zadatka obvezno rabite zaštitne rukavice, a tijekom bušenja provrta i zaštitne naočale.

Prilikom lemljenja postoji opasnost od opekotina te stoga pažljivo rukujte priborom za lemljenje.

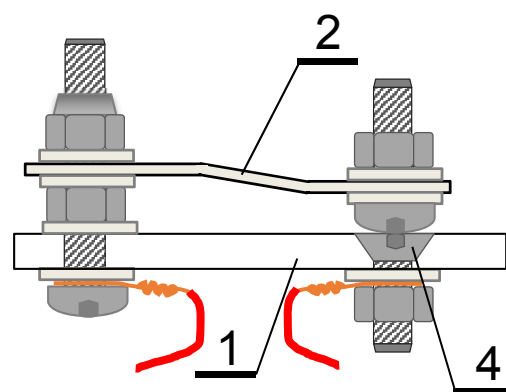
OPERACIJSKA LISTA

REDOSLIJED RADNIH OPERACIJA	OPIS RADA I NAPOMENE
<i>Ocrtavanje na pozicijama i označavanje provrta</i>	<p><i>Opasnosti: mehaničke ozljede pri točkanju i turpijanju</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prema zadanom radioničkom crtežu ocrtajte poziciju broj 1 na papiru, izrežite papirnati predložak i zalijepite krep papirom na podlogu. ▪ Šilom označite mjesta provrta na podlozi, nakon ocrtavanja odlijepite papirnati predložak. ▪ Točkalom označite mjesta provrta na limu.
<i>Bušenje provrta</i>	<p><i>Opasnosti: Mehaničke ozljede pri bušenju provrta. Prilikom bušenja provrta obavezno pridržavati kliještima lim.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Odgovarajućim svrdlom probušite provrte na podlozi i limovima.
<i>Priprema vodiča, otpornika i svjetlećih dioda za spajanje</i>	<p><i>Opasnosti: Mehaničke ozljede pri skidanju izolacije s vodiča.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Odrežite spojne vodove na potrebnu duljinu. ▪ Na krajevima vodova skinite izolaciju s vodiča, tamo gdje je to potrebno na vodičima i otpornicima izradite omče za spajanje.
<i>Spajanje dijelova u cjelinu i provjera ispravnosti tehničke tvorevine</i>	<p><i>Opasnosti: Mehaničke ozljede pri radnim operacijama spajanja limova i opasnost od opekotina pri lemljenju.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Umetnite u provrte na podlozi s donje strane svjetleće diode, na anodu zalemite otpornik, na otpornicima koji se spajaju na 3a i 3c svjetleću diodu napraviti omču za spajanje na vijak na drugoj strani. ▪ Spojite lim okretnog prekidača (pozicija 2) i kontaktne vijke (pozicija 4) na podlogu, prilikom zavijanja vijaka spojite i vodiče na vijke. ▪ Prema shemi spajanja spojite lemljenjem vodiče za kontakte na nosaču baterije i kontakte svjetleće diode. ▪ Provjerite ispravnost uratka.

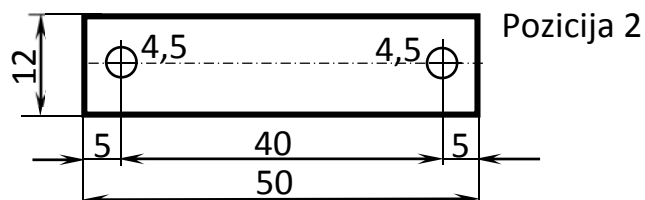
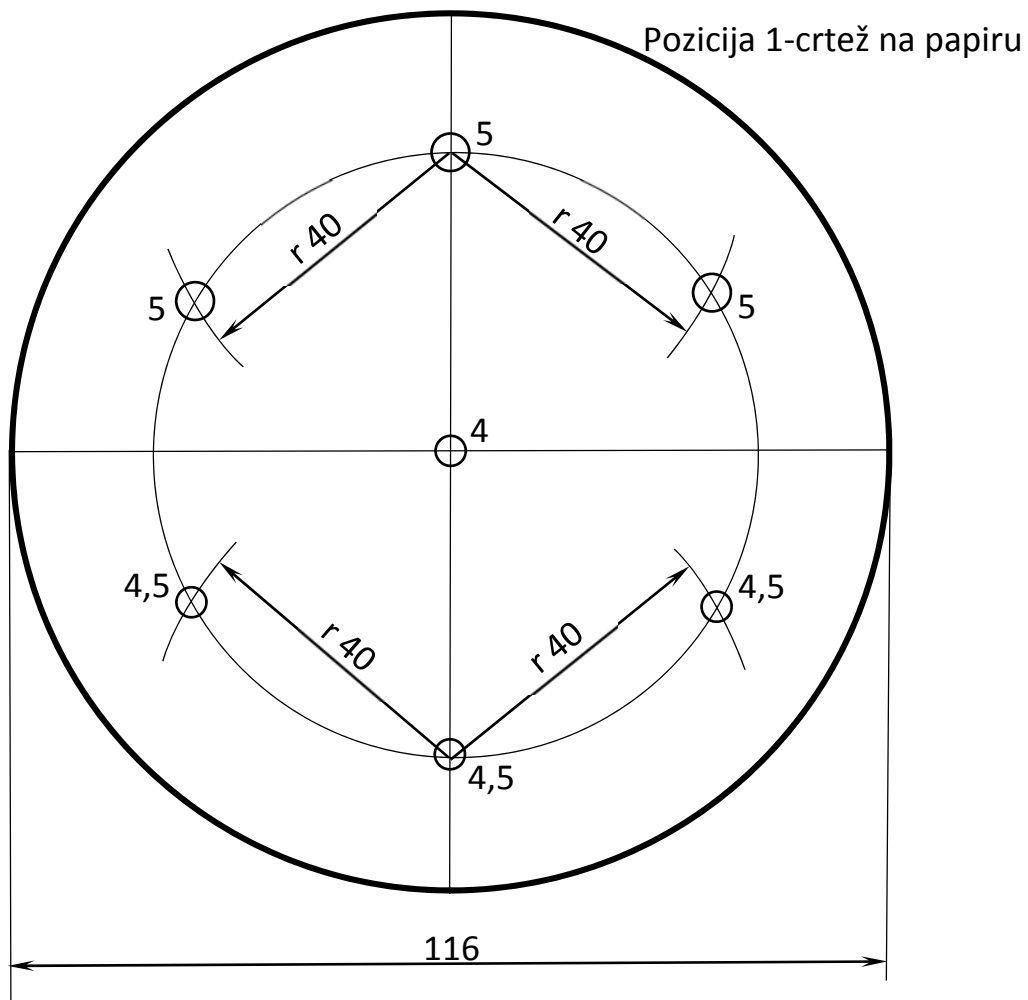
SASTAVNI I RADIONIČKI CRTEŽ

Shema spajanja-pogled odozdo

Okretni prekidač-djelomični presjek

R.br.	Naziv	Kom.	Materijal	Dimenzije
5.	Nosač baterije i baterija CR 2032	1	-	-
4.	Kontakt okretnog prekidača na podlozi	3	Vijak, matica i podloška (čelične pocinčane)	vijak M4x16 s upuštenom glavom
3.	Signalne svjetiljke	3	LED $\varnothing$ 5mm (crvena, žuta i zelena) i R100	
2.	Kontaktni lim prekidača	1	pocinčani čelični lim	50x12 x 0,55 (mm)
1.	Podloga	1	plastika	$\varnothing$ 110 mm ($\varnothing$ 116 mm)
M 1:1		OKRETNI PREKIDAČ (ŠKARE-KAMEN-PAPIR)		25.11.2017.